

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 419/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Ing. Michalom Juhásom, Mojmirova 12, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 69 Ek 1972/2020 z 23. septembra 2021 o návrhu na odklad vykonateľnosti a návrhu na nariadenie dočasného opatrenia takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj zákazu zneužitia práv podľa čl. 17 dohovoru rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, aby jej priznal primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania. Zároveň navrhuje i) odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia do rozhodnutia veci, ii) nariadiť dočasné opatrenie súdnemu exekútorovi, aby sa zdržal úkonov smerujúcich k vymáhaniu pohľadávok v exekučnom konaní a vyplateniu vymožených prostriedkov oprávnenej do rozhodnutia veci, iii) nariadiť dočasné opatrenie oprávnenej a právnym nástupcom veriteľa označených pohľadávok uplatnených v reštrukturalizačnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30 R 1/2016, aby sa zdržali výkonu práv veriteľa z pohľadávok proti sťažovateľke.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkami Okresného súdu Košice I č. k. 26 Cbi 14/2016 z 21. júna 2019 a č. k. 30 Cbi 14/2016 z 25. septembra 2019 (ďalej len „exekučný

titul“) bolo určené, že špecifikované pohľadávky spoločnosti [REDACTED] v celkovej výške 301 510,31 eur uplatnené v reštrukturalizačnom konaní týkajúcom sa majetku sťažovateľky sú nesporné, čo sa týka právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky a poradia (ďalej len „pohľadávky“). Pohľadávky boli postúpené na spoločnosť [REDACTED] (ďalej aj „postupca“) a na základe ďalšieho postúpenia pohľadávok sa stala veriteľom obchodná spoločnosť [REDACTED] (ďalej len „oprávnená“), ktorá sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným okresnému súdu 23. novembra 2020 domáhala ich vymoženia proti sťažovateľke.

3. Na základe návrhu sťažovateľky okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 3. mája 2021 v jeho prvom výroku exekúciu zastavil podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku. Skonštatoval, že zmluva o postúpení pohľadávok z 2. októbra 2020 medzi spoločnosťou [REDACTED] (za ktorú konal v tom čase jej jediný konateľ [REDACTED] odvolaný 12. októbra 2020, pozn.) a oprávnenou je platná, avšak usúdil, že vymáhaný dlh zanikol na základe dohody o urovaní uzatvorenej vo forme notárskej zápisnice č. N 1645/2020, Nz 33783/2020, NCRIs 34301/2020 z 23. októbra 2020 (ďalej len „notárska zápisnica“). Podľa nej sťažovateľka vyplatila (novému) konateľovi spoločnosti [REDACTED] v hotovosti sumu 700 000 eur, čím došlo okrem iného k úhrade záväzkov vymáhaných v tomto exekučnom konaní. Súd zároveň nepovažoval za preukázané, že by sťažovateľka bola v čase plnenia účinne oboznámená so zmenou v osobe svojho veriteľa, keď oznámenie o postúpení pohľadávok z 2. októbra 2020 jej bolo doručené 5. novembra 2020, a preto sa zbavila celého svojho záväzku podľa § 526 Občianskeho zákonníka plnením v prospech spoločnosti [REDACTED] pred podaním návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie. Exekúcia proti sťažovateľke začala nedôvodne, pretože po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku.

4. Proti tomuto uzneseniu podala oprávnená sťažnosť. Okresný súd napadnutým rozhodnutím uznesenie vyššieho súdneho úradníka v jeho prvom výroku zmenil tak, že návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie podľa § 61l ods. 3 Exekučného poriadku ako nedôvodný zamietol.

4.1. Okresný súd sa stotožnil s názorom oprávnenej v otázke ustálenia dňa, keď bolo sťažovateľke účinne doručené oznámenie z 2. októbra 2020. Sťažovateľka považovala oznámenie za doručené až vyzdvihnutím zásielky na pošte 5. novembra 2020. Okresný súd s odkazom na § 45 ods. 1 a § 526 Občianskeho zákonníka uviedol, že zásielka bola odovzdaná na poštovú prepravu 16. októbra 2020 a sťažovateľke bola zásielka prvýkrát doručovaná 19. októbra 2020. Odvtedy bola uložená na pošte a sťažovateľka mala objektívne možnosť sa s ňou oboznámiť, mala o nej vedomosť. Napriek fyzickému prevzatíu zásielky na pošte 5. novembra 2020 nastali právne účinky doručenia oznámenia z 2. októbra 2020 už jeho doručením do dispozičnej sféry sťažovateľky 19. októbra 2020, od toho momentu bola povinná plniť oprávnenej. Vyzdvihnutie zásielky sťažovateľkou až 5. novembra 2020 preto nemôže byť na ťarchu oprávnenej.

4.2. Okresný súd nesúhlasil s obranou sťažovateľky o neprípustnosti aplikácie „teórie dôjdenia“ na tento prípad a odkázal na rozhodovaciu prax súdov. Sťažovateľka potom 23. októbra 2020 nebola oprávnená plniť vymáhanú pohľadávku spoločnosti [REDACTED] s účinkami jej splnenia proti oprávnenej (na takéto konanie bola oprávnená do okamihu dôjdenia oznámenia z 2. októbra 2020, pozn.), nemohla sa zbaviť záväzku voči oprávnenej ako novému veriteľovi plnením postupcovi. V čase vykonania hotovostnej platby sťažovateľkou konateľovi spoločnosti

■■■■■ už táto nebola veriteľom sťažovateľky, pretože pohľadávku postúpila na oprávnenú, a preto nedošlo k zániku záväzku vyplývajúceho z exekučného titulu.

4.3. K argumentácii sťažovateľky, že oznámenie z 2. októbra 2020 je nulitným aktom, okresný súd uviedol ako nespornú skutočnosť zánik funkcie konateľa spoločnosti ■■■■■ 12. októbra 2020, datovanie oznámenia o postúpení pohľadávky 2. októbra 2020 a jeho podpísanie konateľom ako (v tom čase) oprávnenou osobou. Argumentácii, že ■■■■■ nebol konateľom postupcu v čase odovzdania oznámenia z 2. októbra 2020 na poštovú prepravu a v čase uloženia tejto zásielky na pošte, okresný súd neprisúdil právny význam. Rozsah skúmania platnosti a náležitostí oznámenia z 2. októbra 2020 okresný súd vnímal okrem iného práve v tom, či je opatrené podpisom osoby konateľa, čo považoval u ■■■■■ za jednoznačné. Skúmanie toho, kto zásielku obsahujúcu predmetné oznámenie odovzdal na poštovú prepravu, považoval pre posúdenie účinkov oznámenia za irelevantné.

4.4. Okresný súd napokon upriamil pozornosť na rozpornosť tvrdení účastníkov v tom, ako si vykladajú konanie spoločnosti ■■■■■. K už uvedenému opisu jej konania dodal, že práve 19. októbra 2020 v inom exekučnom konaní táto obchodná spoločnosť deklarovala uspokojenie všetkých jej pohľadávok proti sťažovateľke. Okresný súd si preto položil otázku, v záujmoch koho táto obchodná spoločnosť koná, hoci zdôraznil, že jej relevantné úkony posudzoval v zákonných intenciách.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka vyčíta napadnutému rozhodnutiu nezákonnosť a rozpor s právom na spravodlivé prejednanie veci. Odôvodnenie vykazuje vnútorný rozpor v logike a nesúlad so základnými zásadami súkromného práva. Súd protiústavne aplikoval právnu normu na riešený spor. Použil nezákonnú analógiu na inštitút postúpenia pohľadávky. Bez opory v skutkovom stave a jednostranným výkladom súd svojvoľne konštatoval pravosť a pravdivosť listín napriek námietkam a procesnej obrane sťažovateľky. Súd nerešpektoval právnu teóriu o platnosti právneho úkonu a kľúčové okolnosti považoval za irelevantné. Priznal právnu ochranu subjektu, ktorý úmyselne konal v rozpore s dobrými mravmi a zneužil právo.

6. Súd nezákonne a arbitrárne vyhlásil postúpenie pohľadávok na oprávnenú za platné, čím poskytol ochranu šikanóznemu výkonu práva ■■■■■, ktorého úkony sú absolútne neplatné pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka a absenciu náležitostí podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Okresný súd nesprávne vyhodnotil právnu stránku postúpenia pohľadávok, ak uplatnil teóriu dôjdenia na oznámenie z 2. októbra 2020.

7. Okresný súd nesprávne a bez odôvodnenia vyhodnotil moment prejavu vôle – odoslanie oznámenia z 2. októbra 2020 dňa 16. októbra 2020 ako prejav vôle postupcu ■■■■■, odignoroval, že listina podpísaná ■■■■■ 2. októbra 2020 bez prejavu navonok nemohla byť vykonaným právnym úkonom, išlo o obsah vôle bez prejavu.

8. Okresný súd nezohľadnil úhradu pohľadávok počas prebiehajúceho exekučného konania vedeného pod sp. zn. 60 Ek 1210/2020, kde spoločnosť ■■■■■ v čase prijatia plnenia bola

v procesnom postavení oprávneného a bola oprávnená prijať plnenie priamo od dlžníka a spôsobiť tým zánik pohľadávky. V tomto kontexte došlo k porušeniu princípu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania, bola tým ignorovaná procesná stránka veci. Napadnutým rozhodnutím došlo k zásahu do práv sťažovateľky, ktorá uhradila pohľadávku a plnenie sa pre antedatované postúpenia pohľadávok nikdy nedostalo k veriteľovi.

9. Sťažovateľka v ďalšom približuje svoje nazeranie na moment a spôsob preukázania postúpenia v začatom exekučnom konaní a upozorňuje na nutnosť postupu podľa § 37 Exekučného poriadku. Označuje oznámenie z 2. októbra 2020 za neplatný právny úkon pre absenciu vôle spoločnosti [REDAKOVANÉ] ako postupcu, išlo len o prejav vôle [REDAKOVANÉ]. Upriamuje pozornosť na jeho antedatovanie a na podanie na poštovú prepravu až 16. októbra 2020, keď už nebola vôľa postupcu vykonať takýto úkon, resp. bola v rozpore s jej prejavom.

10. Sťažovateľka návrh na odklad vykonateľnosti a nariadenie dočasných opatrení odôvodnila „[N]a základe uvedeného a vzhľadom na okolnosti celej veci, aby sa predišlo ďalším škodám...“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy), resp. práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a zákazu zneužitia práv (čl. 17 dohovoru) napadnutým rozhodnutím okresného súdu, ktorý rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie.

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K námietkam neuplatneným pred vydaním napadnutého rozhodnutia:

13. V nadväznosti na § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je každý sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti povinný pokúsiť sa dosiahnuť ochranu svojho základného práva alebo slobody prioritne v rámci mechanizmu dostupných právnych prostriedkov v systéme všeobecného súdnictva, ktorými v prípade sťažovateľky boli návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k Exekučného poriadku, resp. sťažnosť podľa § 239 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ktorú v tomto prípade nemala dôvod podať, pretože uznesenie vyššieho súdneho úradníka bolo v jej prospech, pozn.), resp. vyjadrenie k sťažnosti oprávnenej proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

14. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti podľa zistenia ústavného súdu rozšírila svoju dovtedajšiu argumentáciu pred okresným súdom uvedenú v návrhu na zastavenie exekúcie a vo vyjadrení k sťažnosti oprávnenej proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o námietky (i) neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok pre rozpor s § 39 a § 37 Občianskeho zákonníka, (ii) o adresnej povahe oznámenia o postúpení pohľadávky ako jednostranného právneho úkonu v spojitosti

s námietkou o rozpore vôle a prejavu, (iii) o späťvzátí všetkých úkonov odoslaných v mene postupcu po 12. októbri 2020. Túto argumentáciu však nepredniesla pred exekučným súdom, ktorý je primárne povoláný na posudzovanie dôvodnosti takýchto námietok. Ústavný súd tým zároveň postavila do pozície ďalšej opravnej inštancie, ktorá mu v zásade neprináleží. Nie je potom vylúčené, že okresný súd mohol v tejto veci rozhodnúť aj odlišne, ak by boli jej podania odôvodnené rovnako ako v ústavnej sťažnosti. Ústavný súd však môže skúmať len to, či je napadnuté rozhodnutie okresného súdu ústavne udržateľné vzhľadom na argumenty sťažovateľky predložené okresnému súdu do vydania napadnutého rozhodnutia. Z uvedených dôvodov je zásadne neprípustné využiť tieto námietky až pred ústavným súdom.

15. Sťažovateľka v rozsahu už uvedených námietok uplatnila ochranu svojich základných práv a slobôd priamo na ústavnom súde v rámci konania podľa čl. 127 ústavy, a to skôr, než využila jej dostupné prostriedky nápravy (návrh na zastavenie exekúcie z iných dôvodov). Takýto postup sťažovateľky nemožno označiť za súladný s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti formálnym a materiálnym vyčerpaním všetkých právnych prostriedkov, ktoré sťažovateľke priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd, a to pred jej podaním. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti neuviedla ani zodpovedajúci § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2. K námietkam proti napadnutému rozhodnutiu:

16. Výkon vykonateľného rozhodnutia súdu sa považuje za integrálnu súčasť „súdnej ochrany“ v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy sa nemôže končiť vydaním právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, ale musí zahŕňať aj možnosť núteným spôsobom a aj proti vôli povinného realizovať povinnosť na plnenie obsiahnuté vo výroku takéhoto rozhodnutia, ktorá nebola splnená dobrovoľne (I. ÚS 18/2000).

17. Skôr, ako sa ústavný súd bude zaoberať podstatnou argumentáciou sťažovateľky obsiahnutou v ústavnej sťažnosti, považuje za potrebné zdôrazniť, že ho nemožno považovať za ďalšiu „superrevíziu“ inštanciu v systéme justície. Ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) stojí ústavný súd mimo sústavy všeobecných súdov, a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, s výnimkou ich arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti majúcej za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

18. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, sťažovateľka v prevažnej časti túto stabilizovanú judikatúru ústavného súdu opomína a ústavnú sťažnosť sformulovala v podstate ako ďalší opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Ústavná sťažnosť v značnej časti iba kopíruje dôvody, ktoré sťažovateľka uplatnila vo svojich skorších podaniach, prvotne v návrhu na zastavenie exekúcie a následne aj vo vyjadrení k sťažnosti oprávnenej. Čiastočne svoje skôr uvedené argumenty ďalej rozvíja, a to aj uplatnením argumentácie, ktorú pred okresným súdom nevyužila. Účel ústavnej sťažnosti je však v porovnaní s opravnými prostriedkami v systéme všeobecného súdnictva diametrálne odlišný, keďže táto sleduje výlučne ochranu základných práv a slobôd.

19. Pri prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal tiež z poznania, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Zároveň však zohľadnil aj svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej sa zaoberal možným porušením uvedených práv konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu pri zohľadnení správnosti výroku a vyčítaných nedostatkov, ktoré by mohli znamenať jeho procesnú vecnú nesprávnosť. V tejto súvislosti ústavný súd vyslovil, že v prípade, ak je namietané rozhodnutie všeobecného súdu správne (z hľadiska jeho výroku), potom vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (a pri inak správnom rozhodnutí) nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (obdobne III. ÚS 228/06).

20. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia okresného súdu posudzovaného vo vzájomnej súvislosti s uznesením vyššieho súdneho úradníka (IV. ÚS 350/09) ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov okresného súdu.

21. V napadnutom uznesení sa okresný súd zaoberal rovnako dôsledne argumentmi oprávnenej uplatnenými v jej sťažnosti, ako aj podstatnými argumentmi sťažovateľky z jej návrhu a vyjadrenia. Okresný súd jasne, logicky a konzistentne odôvodnil svoje právne závery v otázke nadobudnutia hmotnoprávných účinkov oznámenia z 2. októbra 2020, a to zvolenou interpretáciou právneho termínu „dôjdenie prejavu vôle“ podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zvolený výklad ústavný súd nepovažuje za arbitrárny ani za odporujúci účelu zákona či ustálenej právnej praxi. Okresný súd z obsahu vyjadrenia sťažovateľky identifikoval námietku, že z § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka má vyplývať požiadavka subjektívnej vedomosti dlžníka o postúpení pohľadávky (tzv. vedomostná teória). Na túto námietku dal okresný súd zrozumiteľnú odpoveď zdôraznením uplatnenia teórie dôjdenia (vyplývajúcej z § 45 Občianskeho zákonníka) aj na tento jednostranný hmotnoprávny úkon, pričom poukázal aj na relevantnú judikatúru všeobecných súdov (bod 19 napadnutého rozhodnutia). V tomto ohľade ústavný súd nepovažuje za dôvodné pochybnosti sťažovateľky z hľadiska predvídateľnosti či právnej istoty, keďže išlo o názor založený na skorších súdnych rozhodnutiach. Okresnému súdu preto na tomto mieste nemožno vytknúť ani arbitrárnosť.

22. Okresný súd sa jasne vyjadril aj k ďalšiemu podstatnému argumentu sťažovateľky, ktorá opiera dôvod na zastavenie exekúcie o splnenie záväzku vyplývajúceho z exekučného titulu postupcovi, ako to osvedčuje notárska zápisnica z 23. októbra 2020, konkrétne k námietke nulitosti oznámenia z 2. októbra 2020, pretože aj v čase súdom tvrdeného dôjdenia už [REDAKOVANÉ] nebol oprávnený konať v mene postupcu. Okresný súd nepovažoval za významné skúmanie tejto otázky v sťažovateľkou naznačenom rozsahu. Pre rozhodnutie mu v zásade postačovalo, že oznámenie o postúpení pohľadávky podpísala oprávnená osoba, a z hľadiska účinkov oznámenia nepovažoval za relevantné skúmanie postupu jeho odovzdania na poštovú prepravu 16. októbra 2020.

23. Námietka sťažovateľky o „jednostrannosti výkladu“ okresného súdu nie je podľa názoru ústavného súdu dôvodná, pretože, hoci okresný súd dospel k záverom nepriaznivým pre

sťažovateľku, riadne posúdil jej podstatné argumenty. Okresný súd pristúpil k hodnoteniu všetkých okolností prípadu materiálnym spôsobom, čo je možné vyvodit' aj z identifikovania rozporov v konaní postupcu v celkovom kontexte. Ústavný súd sa nestotožňuje s námietkou arbitrárnosti v podobe tvrdeného ignorovania „procesnej stránky veci“, teda skoršieho exekučného konania vedeného pod sp. zn. 60 Ek 1210/2020 (okresný súd nesprávne uviedol v bode 23 napadnutého rozhodnutia sp. zn. 60 Ek 1249/2020, pozn.), pretože okresný súd (vyšší súdny úradník) sa vysporiadal s námietkou litispendencie vo vzťahu ku konaniu so sp. zn. 60 Ek 1210/2020. Sudca potom zrozumiteľne odôvodnil, prečo nezohľadnil sťažovateľkino tvrdenie o úhrade záväzku vyplývajúceho z exekučného titulu 23. októbra 2020 na účely zastavenia exekúcie.

24. Rozpornosť konania spoločnosti [REDAKOVANÉ], na ktorú upozornil okresný súd, limitovala exekučný súd pri posudzovaní okolností, ktoré majú vplyv na ďalšie trvanie exekučného konania. Oprávnená deklarovala aktívnu legitimáciu na vedenie exekúcie zmluvou o postúpení pohľadávky zo spoločnosti [REDAKOVANÉ], jej legitimáciu okresný súd posúdil ako preukázanú vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Zánik vymáhaných pohľadávok zaplatením konateľovi postupcu okresný súd hodnotil v spojení s účinkami oznámenia o postúpení pohľadávok, pričom dospel k záveru, že povinný nepreukázal dôvod na zastavenie exekúcie.

25. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok na oprávnenú nebola pre rozhodnutie o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie primárne podstatná. To napokon vyplýva aj z podstaty návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, ktorou bolo tvrdenie, že povinný uhradil všetky pohľadávky spoločnosti [REDAKOVANÉ] do rúk jej nového konateľa v hotovosti ešte skôr, ako sa povinný dozvedel o postúpení pohľadávok.

26. Vyšší súdny úradník v uznesení priamo vyslovil záver o platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, čo vyvodil z existencie oprávnenia [REDAKOVANÉ] konať v mene postupcu v čase jej uzatvorenia. Sudca na túto argumentáciu nenadviazal a primárne považoval za potrebné vysporiadať sa s posúdením účinkov dôjdenia oznámenia z 2. októbra 2020. Toto zameranie okresného súdu nie je možné podľa názoru ústavného súdu považovať za nedostatok spôsobujúci ústavnú nekonformitu napadnutého rozhodnutia, keďže okruh námietok spojených s posudzovaním platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok je čiastočne mimo rámca právomoci okresného súdu (dotýka sa aj práv subjektu, ktorý nie je účastníkom exekučného konania – postupcu). Aj z judikatúry všeobecných súdov vyplýva zásadné obmedzenie námietok dlžníka vo vzťahu k platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok v súdnom konaní, ak k oznámeniu o postúpení došlo zo strany postupcu (napr. 5 Obdo 55/2018, tiež II. ÚS 409/2013). Okresnému súdu síce nič nebránilo urobiť si predbežný záver aj o tejto otázke, avšak dosahy tohto právneho názoru boli zo spomenutých dôvodov nutne obmedzené. Platnosť zmluvy o postúpení je spôsobilá byť predmetom meritórneho prieskumu v sporovom konaní, ktorého stranami sú všetky dotknuté subjekty. Takýto spor sa aktuálne vedie na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26 Cb 70/2021, a to na základe žaloby spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Z týchto dôvodov ústavný súd nepovažuje za dôvodné tvrdenia sťažovateľky o nezákonnosti či arbitrárnosti vyhlásenia zmluvy o postúpení pohľadávok za platnú. Podľa zistenia ústavného súdu bolo exekučné konanie prerušené uznesením z 3. novembra 2021, a to do právoplatného skončenia tohto sporu.

27. V závislosti od výsledku sporu vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26 Cb 70/2021 bude mať sťažovateľka potenciálnu možnosť domáhať sa zastavenia exekúcie podaním návrhu odôvodneného niektorým z dôvodov podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku s obmedzeniami danými § 61k ods. 3 Exekučného poriadku. Okrem toho ústavný súd z obsahu spisu zistil, že sa sťažovateľka na okresnom súde domáhala aj odkladu exekúcie podľa § 61h Exekučného poriadku, pretože bola upovedomená o podaní už spomenutej žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je. Napokon sa postupca domáha vstupu do exekučného konania na miesto oprávnenej z dôvodu, že došlo k odstúpeniu od zmluvy o postúpení pohľadávok z 2. októbra 2020.

28. Ústavný súd na záver uvádza, že okresný súd v rámci, ktorý mu bol daný na rozhodnutie (sťažnosť proti uzneseniu o zastavení exekúcie), dospel k záveru, ktorý je z ústavného hľadiska akceptovateľný. Závery, ku ktorým všeobecný súd na základe vykonaných dôkazov dospel, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne) alebo vnútorne rozporné. Sťažovateľke nebolo znemožnené, aby sa domáhala zastavenia exekúcie, napadnutým rozhodnutím bolo v rámci sporu vyvolaného jej návrhom odpovedané na jej hlavný argument o splnení uloženej povinnosti. Okresný súd ostatné námietky nepovažoval za relevantné, čo ústavný súd v okolnostiach prípadu považuje za ústavne udržateľné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

29. Keďže súdna ochrana poskytnutá okresným súdom sťažovateľke nevykazuje nedostatky dosahujúce intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces, z ústavnoprávneho hľadiska niet v tomto prípade dôvodu na spochybňovanie alebo prehodnocovanie záverov všeobecného súdu. Ústavný súd preto dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím, je zjavne neopodstatnená. Medzi napadnutým rozhodnutím a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavnú sťažnosť z týchto dôvodov ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

30. K tvrdeniu o porušení čl. 17 dohovoru ústavný súd uvádza, že ide o ustanovenie obsahujúce výkladové pravidlo vo vzťahu k právam zaručeným dohovorom, nie o samostatné právo, ktorého porušenie by sťažovateľka v rámci konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mohla samostatne namietať. Ani v spojení tohto článku s označeným právom podľa čl. 6 dohovoru ústavný súd nespozoroval možnosť vyslovenia porušenia. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov, odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. V ústavnej sťažnosti chýbajú akékoľvek právne a skutkové dôvody v podobe relevantnej ústavnoprávnej argumentácie týkajúcej sa porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Ide

o neodstrániteľný nedostatok ústavnej sťažnosti, čo viedlo ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky k jej odmietnutiu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že nemá náležitosti (konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy) podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

32. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne rozhodovať o návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu a návrhu na nariadenie dočasného opatrenia, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy týchto inštitútov vyplýva (§ 129 a § 130 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takýchto návrhoch prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu